# Ψεύτικο αίμα, αληθινά θύματα (Mike White, International Herald Tribune)

**Categories :** ΚΟΙΝΩΝΙΑ

**Date :** 26 Ιουνίου, 2007

**Ένα εξομολογητικό άρθρο από σκηνοθέτη/σεναριογράφο ταινίας φρίκης.**

Η πρώτη ταινία που έκανα είχε τίτλο Death Greek Camp («Η κατασκήνωση του θανάτου»). Αφηγούνταν την κλασική ιστορία μιας παρέας αγοριών σε εφηβική ηλικία που ξεκινούν χαρούμενα για μια εκδρομή στην άγρια Φύση, αλλά έχουν την κακή τύχη να τα παραφυλάξει και να τα δολοφονήσει ένας φρενοβλαβής μεταμφιεσμένος με μάσκα του χόκεϊ και μπλε κιμονό. Δεν ήταν κανένα αριστούργημα.

Οι περισσότερες σκηνές εκτυλίσσονταν με τον ίδιο τρόπο – ένας από τους εκδρομείς απομακρυνόταν από την ομάδα. Άκουγε ένα θόρυβο στους θάμνους. «Μπομπ; Τζέρι, εσύ είσαι; Τσάρλι;». Ξαφνικά, πίσω από ένα δέντρο ξεπρόβαλλε ο δολοφόνος και το αίμα έρεε ποτάμι.

Γιατί φορούσε μπλε κιμονό ο φονιάς ποτέ δεν εξηγήθηκε, ούτε γιατί ήθελε να πεθάνουν οι εκδρομείς. Ήταν ένα παρανοϊκό τέρας και έτσι φέρονται τα τέρατα. Ως κινηματογραφιστής, ενδιαφερόμουν περισσότερο για το πώς θα κυλούσε η κέτσαπ στο μάγουλο του θύματος. Ήμουν μόλις 12 ετών.

Πηγή έμπνευσης γι’ αυτή τη «σπιτική» ταινία ήταν τα φιλμ τρόμου «Παρασκευή και 13», «Η νύχτα με τις μάσκες» και «Το τρένο του τρόμου». Οι φίλοι μου κι εγώ βλέπαμε σε βίντεο αυτά τα κινηματογραφικά λουτρά αίματος μέχρι που μας έπαιρνε ο ύπνος, με οράματα φρίκης και σφαγής να χορεύουν μέσα στο μυαλό μας. Αν και προερχόμασταν όλοι από θρησκευόμενες οικογένειες –ο πατέρας μου ήταν ιερέας– ποτέ δεν τέθηκε το ερώτημα αν το παιδικό μυαλό μας έπρεπε να εκτίθεται σε τέτοιο μακάβριο υλικό. Και, προφανώς, εμείς είμαστε το κοινό στο οποίο στόχευαν οι ταινίες. Οι γονείς μου ποτέ δεν κάθονταν να τις δουν ούτε και η αδελφή μου. Οι ταινίες ήταν ανατριχιαστικές, γαργαλιστικές και ανόητες – κι εμείς, αγόρια στα πρώτα εφηβικά χρόνια, νομίζαμε πως είμαστε τόσο «κουλ»! Τις καταβροχθίζαμε με μεγάλη όρεξη.

**Το φονικό της Βιρτζίνια**

Η σχέση ανάμεσα στη βία που υπάρχει στις ταινίες μας και τη βία στην πραγματική ζωή μας άρχισε και πάλι να συζητιέται μετά το φονικό στο Πολυτεχνείο της Βιρτζίνια. Είχε επηρεαστεί ο Σεούνγκ-Χούι Τσο από μια ταινία (το βίαιο κορεάτικο φιλμ εκδίκησης «Oldboy») όταν σκότωσε 32 συμφοιτητές και καθηγητές του; Ήταν ένας ψυχικά διαταραγμένος φονιάς σε ταινία τρόμου ή ένα χαμένο παιδί που το φονικό του ξέσπασμα θα μπορούσε να είχε προληφθεί;

Το Χόλιγουντ και οι υπερασπιστές των βίαιων ταινιών βρίσκουν πάντα τρόπο να αποσείσουν την ευθύνη. Όπως έχουν επιχειρηματολογήσει και σε άλλες ανάλογες περιπτώσεις, λένε ότι ο Τσο ήταν μια εξαίρεση. Διαβεβαιώνουν ότι υπάρχουν υγιείς, νομοταγείς θεατές που απλώς τους αρέσει η ανατριχίλα μιας οπτικής φρίκης και υπάρχουν, από την άλλη, διαταραγμένοι άνθρωποι σαν τον Τσο, «προγραμματισμένοι» να προκαλέσουν κακό – και οι δύο αυτές ομάδες ποτέ δεν συναντιώνται. Επιμένουν ότι δεν έχει νόημα να συζητάμε ποιο έγινε πρώτο, η βίαιη κότα ή το βίαιο αυγό που την αναπαριστά, εφόσον κανένας δεσμός αιτίας-αποτελέσματος δεν έχει ποτέ αποδειχθεί. Άλλωστε, βίαιες εικόνες υπάρχουν παντού – στις ειδήσεις, στη μεγάλη τέχνη και στη λογοτεχνία.

Για εκείνους που πιστεύουν ότι η βία στο σινεμά αφορά είτε αβλαβείς ταινίες δράσης είτε αριστουργήματα του Μάρτιν Σκορσέζε, θα είχα να προτείνω να πάνε μέχρι το κοντινότερο «μούλτιπλεξ» και να ρίξουν μια ματιά σε μερικά από τα φρικιαστικά, μακάβρια δημιουργήματα που προβάλλονται στις οθόνες. Το να υπερασπίζεσαι βλακώδεις ασκήσεις σαδισμού όπως το «The Hills Have Eyes, II» επικαλούμενος τον «Μάκβεθ» είναι σχεδόν σαν να χρησιμοποιείς το «Ρωμαίος και Ιουλιέτα» για να δικαιολογήσεις την παιδική πορνογραφία.

Η ιδέα «οι ταινίες δεν σκοτώνουν ανθρώπους, οι φρενοβλαβείς σκοτώνουν ανθρώπους» είναι απελευθερωτική για εμάς τους σεναριογράφους γιατί μας επιτρέπει να δώσουμε ζωή στις πιο φρενήρεις φαντασιώσεις μας και να τις φέρουμε στην κινηματογραφική οθόνη χωρίς να μας συγκρατεί κανένας φόβος. Όλοι ξέρουμε ότι βγαίνουν πολλά λεφτά από το εμπόριο του εικονικού αίματος. Οι νεαροί αρσενικοί –ο χρυσός δημογραφικός στόχος που η κινηματογραφική βιομηχανία αδιάκοπα κυνηγάει– καταπίνουν με μεγάλη όρεξη τις ταινίες φρίκης. Τι ανακούφιση όταν μας λένε πως κερδίζοντας έτσι λεφτά μπορεί να επιδεικνύουμε κακό γούστο, αλλά όχι και ανευθυνότητα. Ο μέσος Αμερικανός έφηβος γνωρίζει τη διαφορά καλού και κακού, και καμιά διεστραμμένη, σαδιστική ταινία δεν πρόκειται να τον επηρεάσει.

## Ασκούσαν επιρροή

Η δική μου εμπειρία ως έφηβου μου λέει άλλα. Για εμένα και τους φίλους μου, οι ταινίες ασκούσαν μεγάλη επιρροή στον τρόπο που ντυνόμαστε και μιλούσαμε, στον

τρόπο που σκεφτόμαστε για τα πρόσωπα με εξουσία, τα κορίτσια μας και τον ίδιο τον εαυτό μας. Οι ταινίες διαπότιζαν, ανεπαίσθητα και βαθιά, τον κόσμο της φαντασίας μας και την πραγματική μας ζωή.

Είναι αλήθεια ότι κανένας δεν πυροβολήθηκε μέσα στην αυλή μου, συνέβαιναν όμως πολλά αρσενικά «νταηλίκια» σε μίμηση των κινηματογραφικών αντιηρώων μας, που κυμαίνονταν από τη βλακεία έως τη σκληρότητα. Και υπήρχαν μέρη όπου νεαροί της ηλικίας μου πυροβολούσαν ο ένας τον άλλον όλη την ώρα. Ακόμα υπάρχουν. Μπορούμε, με καθαρή συνείδηση, να συμπεράνουμε ότι η βία που πλημμυρίζει τη λαϊκή μας κουλτούρα δεν έχει καμιά επιρροή στις γειτονιές μας και στα σχολεία μας;

Οι σεναριογράφοι μπορεί να είμαστε αιώνιοι έφηβοι που ακόμα λαχταράμε να φαινόμαστε cool -ωραίοι και άνετοι. Όμως δεν είμαστε πια δωδεκάχρονοι. Πολλοί από εμάς που διαλέξαμε να σταδιοδρομήσουμε σ’ αυτό το πεδίο πέσαμε στη σαγήνη του κινηματογράφου από μικρή ηλικία. Γνωρίζουμε καλύτερα από τον καθένα τη δύναμη που έχουν οι ταινίες να αιχμαλωτίζουν τη φαντασία μας, να διαμορφώνουν τη σκέψη μας και να επηρεάζουν τις επιλογές μας. Με κίνδυνο να χαρακτηριστώ γκρινιάρης –το άκρο αντίθετο του cool– οφείλω να ρωτήσω: Προτού εξαργυρώσουμε τις επιταγές μας, δεν θα έπρεπε τουλάχιστον να σταματήσουμε λίγο και να σκεφτούμε τι λέμε με τις ταινίες μας για την αξία της ζωής και την ηδονή του μακελειού;

*(Πηγή: "Καθημερινή", 8/6/2007)*